

אוניברסיטת בר-אילן

מכינה ייעודית למדעי היהדות, החברה והרוח

סילבוס כתיבה מדעית – תשע"ו

ד"ר פלטיאל גיאת

מס' קורס: 15-600-96

מרצה: ד"ר פלטיאל גיאת
משך הקורס: קורס שנתי בן 2 ש"ש

מטרות הקורס

1. שיפור מיומנויות הכתיבה והקריאה.
2. היכרות עם יסודות הכתיבה האקדמית.
3. הקניית כלים להכנת עבודה אקדמית.
4. שיפור השפה באמצעות קישוריות ולכידות טקסטואליות.
5. שיפור המודעות לתהליכי למידה נכונים.

אופן לימוד הקורס

1. הוראה פרונטאלית – לימוד רקע תיאורטי, הקניית עקרונות הכתיבה והקריאה של הטקסטים, הרחבת הידע.
2. תרגול בכיתה – משובי עמית, תרגילים ליישום החומר ובדיקה בפורום הכיתתי.
3. הוראה מודרכת – ליווי והדרכה צמודים של פרקי כתיבה במהלך השיעור ובמקביל להקניית הידע.

חובות הקורס

- נוכחות מלאה בשיעורים.
- השתתפות פעילה במהלך השיעורים.
- הכנת מטלות ומשימות.

נושאי הקורס

סמסטר א

כתיבת חיבור:

- קריאת מאמר והכרת מרכיביו
- מבנה החיבור – דגמים רטוריים

- הפסקה ומרכיביה
- סוגי פסקות
- מאפייני הפסקה – לכידות, קישוריות ומאזכרים
- פסקת פתיחה
- פסקת סיום
- הקול האישי של הכותב
- בקרת איכות לחיבור

סמסטר ב

כתיבת עבודה מדעית:

- קריאת מאמר והכרת מרכיביו – קריאה סורקת/מרפרפת, 'תעודת הזהות' של הטקסט, הכותרת וסוגיה.
- בחירת נושא לעבודה, הגדרתו ותיחומו – כיצד לבחור נושא?, כיצד לתחמו?, הכרות עם 'מפתח חיפה למאמרים בעברית' וכן עם קטלוג 'ברקט'.
- איפיון ומיפוי מקורות מידע – סוגי מקורות מידע, מאפייני החיבור המדעי.
- מהימנות בכתיבה המדעית – פלאגיאריזם, כללי הרישום הביבליוגרפי (APA), כתיבה אובייקטיבית/סובייקטיבית.
- עקרונות פיתוח של החיבור המדעי – דגמים רטוריים/מבני כתיבה.
- מיזוג מקורות מידע - עימות והשוואה בין מקורות מידע באמצעות טבלה, הדיווח על מקורות המידע, הקול האישי של הכותב.
- תמצות – מטרות התמצות, סוגי התמצית.
- הקדמה, מבוא וסיכום – מרכיביהם, הדימיון והשוני ביניהם.

תקינות:

- תיקוני לשון וסגנון
- שם המספר
- פיסוק
- כללי הכתיב חסר הניקוד (כתיב מלא)

שקלול הציון

- 30% מבחן (סמסטר א)
- 50% כתיבת עבודה מדעית (סמסטר ב)
- 20% הכנת תרגילים + הערכת מרצה